

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Підготовки бакалаврів
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми Дошкільна освіта

Силабус вибіркового освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта, за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта.

Розробник: Фенко Марія Ярославівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

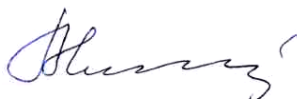

(Н. І. Семенова)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(О. С. Семенов)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 «Освіта/Педагогіка»</u> Спеціальність <u>012 «Дошкільна освіта»</u> Освітньо-професійна програма <u>«Дошкільна освіта»</u> Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 2
ІНДЗ: €		Семестр 4-ий
		Лекції <u>28</u> год.
		Практичні <u>24</u> год.
		Самостійна робота <u>88</u> год.
		Консультації <u>10</u> год.
Мова навчання		Форма контролю: <u>залік</u>
		Українська

II. Інформація про викладачів

ППП: Фенко Марія Ярославівна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація: +380964713249, Fenko.Mariya@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Вивчення освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, світових тенденцій та національного досвіду України.

Освітній компонент «Література для дітей дошкільного віку» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки бакалаврів дошкільної освіти в сфері комунікативно-мовленнєвої діяльності дошкільника: вивчення особливостей розвитку української і зарубіжної літератури для дітей дошкільного віку від найдавніших часів до сьогодення; засвоєння історико-літературних, критичних і теоретичних матеріалів із української та найяскравіших явищ зарубіжної літератури для дітей дошкільного віку; формування системного порівняльно-типологічного підходу до визначальних явищ літератури для дітей. Освітній компонент покликаний сформуванню у здобувачів освіти навички самостійного аналізу художнього тексту з урахуванням вікових і психологічних

особливостей дітей-дошкільників; усвідомлення виховного та пізнавального значення творів, щоб за допомогою художнього слова розширити світогляд дітей, розвивати мовлення та ерудицію, естетичні смаки, фантазію, творчі здібності, читацькі інтереси.

2. Пререквізити вивчення ОК: Для освоєння освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» використовують знання, вміння і навички, сформовані під час вивчення ОК «Україна в європейському історичному та культурному контекстах», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Вступ до спеціальності».

Постреквізити вивчення ОК є необхідною основою для подальшого вивчення ОК «Практикум з дошкільної педагогіки», «Організація розвивального середовища в ЗДО», «Освітня діяльність в групах раннього віку», написання курсової роботи, проходження навчально-педагогічної практики у закладах дошкільної освіти, складання атестаційного іспиту.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК – визначення, осмислення та практичне опанування особливостей предмету вивчення; ознайомлення студентів із літературним процесом в українському та світовому письменстві у дискурсі дитячого читання; окреслення історико-літературного, науково-дослідницького, культурологічного контексту становлення дитячої літератури; запровадження теоретичного інструментарію сучасного літературознавства для пізнання художньо-естетичних особливостей дитячої літератури; викладення програмового матеріалу в контекстному, особистісно адаптованому вимірі; проектування змісту програми на систему методичних навиків і вмінь для практичного застосування у педагогічній діяльності; розвиток і вдосконалення практичних умінь роботи з формування читацької, літературознавчої, бібліотечно-бібліографічної та особистісно-діяльнісної компетентності дошкільнят.

Завдання освітнього компонента:

- ✓ засвоїти особливості української та зарубіжної дитячої літератури;
- ✓ знати історико-літературний, критичний, теоретичний матеріал із української та світової літератури;
- ✓ усвідомити порівняльно-типологічний формат дитячої літератури як складової загальномистецького розвитку;
- ✓ ознайомити з основними характеристиками виразного читання;
- ✓ вивчити біографії та основні характеристики творчості як дитячих письменників, так і тих письменників, чиї твори включено до кола дитячого читання;
- ✓ усвідомити психологічні параметри сприймання художнього тексту творів дітьми різного віку;
- ✓ виразно, чітко, правильно читати художній текст;
- ✓ робити цілісний літературознавчий і методичний аналіз програмового твору;
- ✓ обґрунтовано добирати художні твори для дитячого читання;
- ✓ виразно, логічно та емоційно довершено декламувати художні тексти (прозові та поетичні);
- ✓ правильно, на основі сучасної української літературної мови, моделювати і здійснювати комунікативну діяльність у площині читання з дошкільниками.

4. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» під час вивчення освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» у здобувачів вищої освіти необхідно сформувані загальні і фахові (спеціальні) компетентності, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (КС):

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Ураховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати з дітьми; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та інше.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальної; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення,

диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					*Форма контролю/ Бали
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	
1	2	3	4	5	6	7	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.							
Поняття про дитячу літературу. Усна народна творчість							
Тема 1. Дитяча література і література для дітей. Специфіка літератури для дітей	13	2	2		8	1	УО, ДС, РМГ, ІРС, (макс. к-ть балів за прак. занят.) / 8
Тема 2. Міфологія як джерело дитячої літератури та біблія як важлива складова дитячої літератури	15	3	3		8	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 8
Тема 3. Усна народна творчість у колі дитячого читання. Український дитячий фольклор. Народньо-поетична творчість для дітей	15	3	3		8	1	УО, РМГ, ІРС / 8
Разом за змістовим модулем 1	43	8	8		24	3	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.							
Українська дитяча література							
Тема 4. Українська дитяча література доби Київської Русі	16	3	2		10	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 8
Тема 5. Нова українська література для дітей	16	3	2		10	1	УО, РМГ, ІРС / 8
Тема 6. Новітня українська література для дітей ХХ століття	17	3	3		10	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 8
Тема 7. Українська дитяча література кінця ХХ– початку ХХІ століть	17	3	3		10	1	УО, РМГ, ДС, ІРС / 8
Разом за змістовим модулем 2	66	12	10		40	4	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.							
Зарубіжна література для дітей дошкільного віку							
Тема 8. Фольклор як джерело	13	2	2		8	1	УО, ДС,

світової літератури для дітей.							РМГ, ІРС / 8
Тема 9. Зарубіжна дитяча література XVII – XIX століть	14	3	2		8	1	УО, ДС, РМГ, ІРС / 8
Тема 10. Твори для дітей письменників світу XX–XXI століть	14	3	2		8	1	ДС, РМГ, УО, ІРС / 8
Разом за змістовим модулем 3	41	8	6		24	3	24
Разом							80
ІНДЗ							20
Разом							100
УСЬОГО ГОДИН	150	28	24		88	10	

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№ з/п	Тема	К-ть годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.		
Поняття про дитячу літературу. Усна народна творчість		
1	Дитяча література і література для дітей. Специфіка літератури для дітей	8
2	Міфологія як джерело дитячої літератури та біблія як важлива складова дитячої літератури	8
3	Усна народна творчість у колі дитячого читання. Український дитячий фольклор. Народнопоетична творчість для дітей	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.		
Українська дитяча література		
4	Українська дитяча література доби Київської Русі	10
5	Нова українська література для дітей	10
6	Новітня українська література для дітей XX століття	10
7	Українська дитяча література кінця XX–початку XXI століть	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.		
Зарубіжна література для дітей дошкільного віку		
8	Фольклор як джерело світової літератури для дітей.	8
9	Зарубіжна дитяча література XVII – XIX століть	8
10	Твори для дітей письменників світу XX–XXI століть	8
Разом		110

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета науково-дослідного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування

теоретичних знань із ОК, удосконалення навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

Вид – науково-практичний проєкт: розробити заняття для дітей старшого дошкільного віку з вивчення художнього твору (за вибором здобувача освіти).

Опис: заняття – це форма навчально-виховної роботи, яка об'єднує блоки знань з різних галузей навколо однієї теми з метою інформаційного, естетичного, морального й емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів дітей, що дає змогу пізнати певне явище з різних боків, досягти цілісності знань. Вони спрямовані на розкриття цілісного змісту обраної теми засобами різних видів діяльності, які об'єднуються в широкому інформаційному полі заняття через взаємне проникнення та збагачення.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Таблиця 4

Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання роботи
3 бали	Обґрунтування актуальності обраної теми проєкту
5 балів	Відповідність дібраного матеріалу до мети та завдань проєкту
5 балів	Якість, чіткість, повнота, оригінальність дидактичного матеріалу
5 балів	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
2 бали	Якість оформлення роботи
20 балів	Разом

6. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень студентів. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, **100**.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання

заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. *Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти* передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час робіт, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#) Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом)

навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента «Література для дітей дошкільного віку» в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів, як правило, – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку, як правило, – 100.

Питання до заліку ОК «Література для дітей дошкільного віку»

1. Сучасне поняття про дитячу літературу. Дитяча література, література для дітей, література про дітей.
2. Класифікація дитячої літератури.
3. Міфологія як світоглядне явище.
4. Класифікація міфів.
5. Специфіка праслов'янської міфології.
6. Міфологія і сучасність.
7. Поняття про Біблію.
8. Склад та структура Біблії.
9. Переклади Біблії та їхнє поширення.
10. Біблійні легенди в дитячій літературі.
11. Фольклор як засіб узагальнення життєвого і художнього досвіду народу.
12. Поняття про дитячий фольклор. Шляхи його творення. Складові частини.
13. Пізнавальне, виховне та естетичне значення фольклорних творів.
14. Народні пісні для дітей. Колискові пісні, пестушки та утішки, пісні календарно-обрядового циклу, ігрові пісні (лічилки, хороводні пісні, прозивалки, мирилки), пісні-небилиці. Їхня художня своєрідність.
15. Малі фольклорні жанри. Прислів'я і приказки. Поняття про народні загадки, визначення жанру, значення загадок для розвитку дитини. Різні види літературних загадок.
16. Скоромовки. Їхня естетична цінність і практична значимість у роботі з дефектами мовлення дітей.
17. Народні казки. Визначення жанру народної казки. Основні тематичні цикли казок.
18. Казки про тварин – найдавніший вид казкового епосу. Особливості побудови сюжету, образна система казок про тварин.
19. Чарівні казки. Поєднання в них реального з фантастикою. Характер конфлікту. Особливості розвитку сюжету в чарівних казках, композиційні особливості. Поетика.
20. Соціально-побутові і побутові казки.
21. Література доби Київської Русі.
22. Поезія Т. Шевченка в дитячому читанні.
23. Марко Вовчок. Видатна письменниця – основоположник української прози для дітей.

24. Участь Л. Глібова у створенні дитячої літератури. Тісний зв'язок його творчості з педагогічною діяльністю.
25. Різноманітність тематики оповідань В. Сухомлинського.
26. Багатство художньої спадщини Івана Франка для дітей.
27. Внесок О.Олеса в дитячу літературу, збагачення її, зокрема, пейзажною лірикою, віршованими казками.
28. Творчість для дітей Олени Пчілки, Дніпрової Чайки, Е. Ярошинської, М. Загірної, Грицька Григоренка та інших письменників кінця XIX – початку XX століття.
29. Твори М. Коцюбинського для найменших. Вірш «Наша хатка», казки-мініатюри, художні нариси.
30. Леся Українка і дитяча література. Художня майстерність лірики для дітей.
31. Твори П. Тичини, Н. Забіли та М. Рильського для дітей і про дітей.
32. Розквіт літературної казки. Казки Н. Забіли та О. Іваненко.
33. Шляхи освоєння естетики народнопоетичної творчості в літературній казці. Казки Ю. Ярмаши, В. Нестайка, Б. Чалого.
34. Твори П. Тичини для дітей.
35. Активна участь О. Копиленка у створенні дитячої літератури.
36. Жанрове розмаїття творів для дітей Н. Забіли.
37. Основні мотиви поезії П. Воронька для дітей. Популярність творів П. Воронька серед дітей молодшого дошкільного віку.
38. Шарль Перро. Збірка „Казки моєї матері Гусині”. Особливості переробки Ш.Перро народних казок для дітей.
39. Дитячі журнали XX століття, їх характеристика.
40. Народознавча тематика у дитячій літературі для дошкільнят 90-их років XX ст.
41. Літературна обробка німецьких народних казок братами Грімм.
42. Пізнавальна і виховна значимість казок Ганса Крістіана Андерсена.
43. Творчість Марії Конопницької для дітей.
44. Основні тенденції розвитку дитячої літератури XX – поч. XXI ст.
45. Мультиплікаційні фільми за сюжетами творів світової дитячої літератури XX – поч. XXI ст.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 5

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
6 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання

	освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Богданець-Білоskalенко Н. Українська дитяча література. Маловідомі твори українських письменників II половини XIX ст. – I половини XX ст.: навч. посіб. Видання друге, доповнене і перероблене. Київ: Вид. Дім «Слово», 2009. 280 с.
2. Богданець-Білоskalенко Н.І. Дитяча література. Твори українських письменників II пол. XX ст. – поч. XXI ст.: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2011. 480 с.
3. Дитяча література. Хрестоматія. Маловідомі твори українських письменників II пол. XIX – I пол. XXст.: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Слово, 2006. 254с.
4. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2.т. Т. 1: А – К / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навч. книга Богдан. 2005. 824 с.
5. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 2: Л-Я / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга Богдан. 2006. 864 с.
6. І в мене був свій рідний край... Хрестоматія української діаспорної літератури для дітей і юнацтва укладач М. В. Варданян. Харків: АССА. 2019. 704 с.
7. Качак Т. Українська література для дітей: підручник. К.: «Академія». 2016. 352 с.
8. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей: підручник. К.: Академвидав. 2014. 416 с.
9. Качак Т., Круль Л. Дитяча література з методикою навчання літературного читання. Івано-Франківськ, 2017.
10. Качак Т. Дитяча література в незалежній Україні: тенденції розвитку, яскраві постаті, знакові текст «Бібліотечка «ДИВОСЛОВА». 2015. No 4. 64 с.
11. Кизилова В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс: навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». 2015. 236 с.
12. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Дитячий фольклор. Українська усна народна творчість: Підручник. К.: Знання – Прес. 2001.
13. Овдійчук Л.М. Сучасна проза для дітей: жанрово-стильові особливості. LAP Lambert Academic Publishing. 2018.182 с.
14. Рідне слово. Українська дитяча література: хрестоматія у 2-х книгах. Кн. 1 / Ред. О. Цибульська. К.: Либідь. 1999. 400 с.
15. Рідне слово. Українська дитяча література: хрестоматія у 2-х книгах. Кн. 2 / Ред. О. Цибульська, А. Мовчун, М. Черній. К.: Либідь. 1999. 552 с.

Додаткова:

1. Андрющенко Т. К., Лохвицька Л. В. Барвисте життя: хрестоматія для читання дітям дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 344 с.
2. Білан О. І. Веселий дзвіночок. Книга для читання в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль : Мандрівець. 2016. 384 с.
3. Богданець-Білоskalенко Н.І. У барвистому віночку. Хрестоматія. Навч. посібник для роботи з дітьми у дошкільн. навч. закладах/ Упор. Н.І. Богданець-Білоskalенко. К.: Видавничий Дім «Слово». 2012. 728 с.
4. Богущ А. М., Попова І. І. Весела скарбничка дідуся Сміховика: літературно-художня збірка для читання дітям дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець. 2016. 272 с.
5. Богущ А., Гавриш Н., Котик Л. Методика організації художньо-мовленнєвої творчості та художньо-мовленнєвої діяльності в ДНЗ. К. 2007. 336 с.
6. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упоряд.: А.І. Мовчун [та ін.]. К. 2011. 592 с.
7. Калуська Л. В. Соняшникова читанка: хрестоматія для читання дітям раннього та дошкільного віку Тернопіль: Мандрівець. 2014. 368 с.
8. Касдепке Г. Міфи для дітей. Львів: Урбіно. 2016. 256.
9. Моренець В. Малий світ: Про дитячу літературу. Дніпро. 2019. №7. С.116 – 122.
10. Fenko M., Kułak M. Nowe technologie a rozwój emocjonalno-intelektualny dziecka. *Edukacja dzieci w wieku przedszkolnym na Ukrainie: stan obecny i perspektywy rozwoju*. Łuck. 2021. S. 11–15.
11. Fenko M. Дитяча література в системі морально-духовного розвитку дошкільників. *Дошкільна освіта: теорія, методика, інновації*. Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15 січня 2021 р.). Луцьк, 2021. С.99-104.
12. Fenko M., Semenov O., Semenova N., Zdikhovskiy A., & Udot V. Empirical research of the development of the emotional and volitional spheres of older preschool children. *Amazonia Investiga*. 2021. 10 (48). P. 228–237.
13. Хрестоматія для читання. Твори для дітей 5 року життя / уклад. А. А. Ємець, О. М. Коваленко, О. Шапка. Х.: Вид. група «Основа». 2017. 256 с.

Інформаційні ресурси:

1. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. <http://www.kazka.in.ua/Zbirky/Knihovna.html>
3. <https://ukrlib.com.ua/referats/printit.php?tid=11901>
4. <https://chl.kiev.ua/KEY/Books/ShowBook/766>
5. <http://chytanka.com.ua/>
6. Казкар / http://kazkar.info/ua/med_ateka/
7. Дитина: програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / <https://f.osvita.city/file/35/osvitnya-programa-ditina-nmc.pdf>
8. Програми розвитку дітей / <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>